

PRESUDA SUDA (peto vijeće)

20. lipnja 1996.(*)

„Tumačenje članaka 30., 36. i 52. Ugovora o EZ-u te direktiva 64/223/EEZ i 83/189/EEZ
– Zabrana obavljanja određenih trgovačkih djelatnosti nedjeljom i praznikom”

U spojenim predmetima C-418/93, C-419/93, C-420/93, C-421/93, C-460/93, C-461/93, C-462/93, C-464/93, C-9/94, C-10/94, C-11/94, C-14/94, C-15/94, C-23/94, C-24/94 i C-332/94,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 177. Ugovora o EZ-u koji je uputio Pretura Circondariale di Roma, Sezione Distaccata di Castelnuovo di Porto (Okružni prekršajni sud u Rimu, Ispostava Castelnuovo di Porto), u postupcima koji se vode pred tim sudom između

Semeraro Casa Uno Srl

i

Sindaco del Comune di Erbusco (C-418/93),

Semeraro Mobili Spa

i

Sindaco del Comune di Erbusco (C-419/93),

RB Arredamento Srl

i

Sindaco del Comune di Stezzano (C-420/93),

Città Convenienza Milano Srl

i

Sindaco del Comune di Trezzano sul Naviglio (C-421/93),

Città Convenienza Bergamo Srl

i

Sindaco del Comune di Stezzano (C-460/93),

Centro Italiano Mobili Srl

i

Sindaco del Comune di Pineto (C-461/93),

Il 3C Centro Convenienza Casa Srl

i

Sindaco del Comune di Roveredo in Piano (C-464/93),

Benelli Confezioni SNC

i

Sindaco del Comune di Capena (C-464/93),

M. Quattordici Srl

i

Commissario Straordinario del Comune di Terlizzi (C-9/94),

Società Italiana Elettronica Srl(SIEL)

i

Sindaco del Comune di Dozza (C-10/94),

Modaffari Srl

i

Sindaco del Comune di Trezzano sul Naviglio (C-11/94),

Modaffari Srl

i

Comune di Cinisello Balsamo (C-14/94),

Cologno Srl

i

Sindaco del Comune di Cologno Monzese (C-15/94),

Modaffari Srl

i

Sindaco del Comune di Osio Sopra (C-23/94),

M. Dieci Srl

i

Sindaco del Comune di Madignano (C-24/94),

te

Consorzio Centro Commerciale „Il Porto”

i

Sindaco del Comune di Adria (C-332/94),

o tumačenju članaka 30., 36. i 52. Ugovora o EZ-u, Direktive Vijeća 64/223/EEZ od 25. veljače 1964. o ostvarivanju slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga s

obzirom na djelatnosti vezane uz veleprodaju (SL L 56, str. 863.) i Direktive Vijeća 83/189/EEZ od 28. ožujka 1983. o utvrđivanju postupka obavješćivanja u području tehničkih normi i propisa (SL L 109, str. 8.) kako je izmijenjena Direktivom Vijeća 88/182/EEZ od 22. ožujka 1988. (SL L 81, str. 75.).

SUD (peto vijeće),

u sastavu: D. A. O. Edward, predsjednik vijeća, C. Gulmann (izvjestitelj), P. Jann, L. Sevón i M. Wathelet, suci,

nezavisni odvjetnik: G. Cosmas,

tajnik: L. Hewlett, administratorica,

uzimajući u obzir pisana očitovanja koja su podnijeli:

- za Semeraro Casa Uno Srl, Semeraro Mobili SpA, Città Convenienza Bergamo Srl i Il 3C Centro Convenienza Casa Srl, tužitelje u glavnom postupku u predmetima C-418/93, C-419/93, C-460/93 i C-462/93, Franco di Maria, Gianfranco Maestosi, Federico Tedeschini i Arturo Mancini, odvjetnici iz Odvjetničke komore u Rimu,
- za Consorzio Centro Commerciale „Il Porto”, tužitelja u glavnom postupku u predmetu C-332/94, Franco di Maria, Gianfranco Maestosi i Federico Tedeschini, odvjetnici iz Odvjetničke komore u Rimu,
- za Comune di Terlizzi, tuženika u glavnom postupku u predmetu C-9/94, Grazia Serini, odvjetnica iz Odvjetničke komore u Bariju, i Antonio Mancini, odvjetnik iz Odvjetničke komore u Rimu,
- za grčku vladu, Vassilios Kondolaimos, zamjenik pravnog savjetnika u Državnoj pravnoj službi, i Christina Sitara, predstavnica Državne pravne službe u sudskim postupcima, u svojstvu agenata,
- za Komisiju Europskih zajednica, Richard Wainwright, glavni pravni savjetnik, i Antonio Aresu iz Pravne službe Komisije, u svojstvu agenata,

uzimajući u obzir izvještaj za raspravu,

saslušavši na raspravi od 23. studenoga 1995. usmena očitovanja koja su podnijeli Semeraro Casa Uno Srl, Semeraro Mobili SpA, Città Convenienza Bergamo Srl, Il 3C Centro Convenienza Casa Srl i Consorzio Centro Commerciale „Il Porto”, koje su zastupali G. Maestosi i F. Tedeschini; Sindaco del Comune di Adria, koji je zastupao G. Ricapito, odvjetnik iz Odvjetničke komore u Rimu; grčka vlada, koju je zastupao V. Kondolaimos; i Komisija, koju je zastupao A. Aresu,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 25. siječnja 1996.,
donosi sljedeću

Presudu

- 1 Rješenjima od 18. srpnja, 28. listopada, 11. studenoga, 2. i 16. prosinca 1993. te 10. listopada 1994., koja je Sud zaprimio između 13. listopada 1993. i 13. prosinca 1994., Pretura Circondariale di Roma, Sezione Distaccata di Castelnuovo di Porto (Okružni prekršajni sud u Rimu, Ispostava Castelnuovo di Porto) uputio je Sudu na temelju članka 177. Ugovora o EZ-u zahtjev za prethodnu odluku o tumačenju članaka 30., 36. i 52. Ugovora, Direktive Vijeća 64/223/EEZ od 25. veljače 1964. o ostvarivanju slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga s obzirom na djelatnosti vezane uz veleprodaju (SL L 56, str. 863.) i Direktive Vijeća 83/189/EEZ od 28. ožujka 1983. o utvrđivanju postupka obavješćivanja u području tehničkih normi i propisa (SL L 109, str. 8.), kako je izmijenjena Direktivom Vijeća 88/182/EEZ od 22. ožujka 1988. (SL L 81, str. 75.), u daljnjem tekstu: Direktiva 83/189.
- 2 Zahtjev je upućen u vezi s mjerama koje su javna tijela poduzela protiv uprava velikih trgovačkih centara zbog povrede talijanskog propisa o zatvaranju maloprodajnih trgovina nedjeljom i praznikom.
- 3 Radno vrijeme trgovina i djelatnosti maloprodaje uređeno je talijanskim Zakonom broj 558. od 28. srpnja 1971. Člankom 1. stavkom 2. točkom (a) tog zakona predviđa se da trgovine moraju biti zatvorene cijeli dan nedjeljom i praznikom osim u iznimnim slučajevima koje taj zakon propisuje. Detaljne odredbe o radnom vremenu utvrđuju regije. Člankom 10. tog zakona propisuju se administrativne kazne za nepridržavanje navedenih odredaba. Načelnici odgovarajućih općina i gradova nadležni su pratiti pridržavanje odredaba i mogu izreći kazne.
- 4 Tužitelji u glavnom postupku (u daljnjem tekstu: tužitelji) upravljaju velikim trgovačkim centrima smještenim u različitim općinama. U slučajevima kada su ti centri bili otvoreni nedjeljom ili praznikom, načelnici odgovarajućih općina izrekli su im administrativne kazne.
- 5 Tužitelji su stoga pokrenuli postupke pred sudom koji je uputio zahtjev. Istaknuli su da se znatan dio ostvarenog prometa u trgovačkim centrima odnosi na robu iz drugih država članica Zajednice. Po njihovu mišljenju nacionalne odredbe o kojima je riječ zbog toga su neusklađene s pravom Zajednice, posebno s člankom 30. Ugovora.
- 6 U tim okolnostima nacionalni sud prekinuo je postupak i uputio Sudu sljedeća prethodna pitanja u spojenim predmetima C-418/93, C-419/93, C-420/93, C-421/93, C-460/93, C-461/93, C-462/93, C-464/93, C-9/94, C-10/94, C-11/94, C-14/94, C-15/94, C-23/94 i C-24/94:

„1. Je li odredba nacionalnog prava kojom se (osim u slučaju određenih proizvoda) zahtijeva da maloprodajne trgovine budu zatvorene nedjeljom i praznikom, ali se ne zabranjuje rad u tim trgovinama na te dane (i nameću se kazne u vidu prisilnog zatvaranja trgovina koje ne ispune taj zahtjev), čime se znatno smanjuje ostvarena prodaja u tim trgovinama, uključujući prodaju robe proizvedene u drugim državama članicama Zajednice, te se kao posljedica toga smanjuje i opseg uvoza iz tih država:

- (a) mjera čiji je učinak istovrstan ograničenju uvoza u smislu članka 30. Rimskog ugovora i odredaba sekundarnog prava Zajednice donesenih primjenom načela propisanih tim člankom, ili
- (b) sredstvo proizvoljne diskriminacije ili prikrivenog ograničenja trgovine između država članica, ili
- (c) nerazmjerna mjera koja je neprikladna za ostvarenje socijalno-etičkog cilja koji se nastoji postići tom odredbom nacionalnog prava,

s obzirom na sljedeće:

- veliki distributeri i organizirani distribucijski centri (a u tu kategoriju ulaze tužitelji) prodaju u prosjeku veće količine proizvoda uvezenih iz drugih država članica nego što ih prodaju mali i srednji trgovci;
- promet koji nedjeljom ostvare veliki distributeri i organizirani distribucijski centri ne može se nadoknaditi kupnjom koju kupci obave drugim danima u tjednu, budući da kupci tada kupuju u sklopu trgovačkih mreža koje uglavnom nabavljaju robu od domaćih proizvođača?

2. Ako je odgovor na prvo pitanje potvrđan, je li nacionalna mjera o kojoj je riječ obuhvaćena odstupanjima od članka 30. koja su propisana člankom 36. Rimskog ugovora ili drugim odredbama prava Zajednice?”

7 U predmetu C-332/94 nacionalni sud uputio je sljedeća pitanja:

„Budući da:

- veliki distributeri i organizirani distribucijski centri, koji su uglavnom smješteni na periferiji ili izvan velikih gradova, u prosjeku nude i prodaju veću količinu proizvoda uvezenih iz drugih država članica nego što ih nude i prodaju mali i srednji trgovci, koji su, za razliku od njih, rašireni po cijeloj Italiji, i u gradovima i u seoskim područjima;
- prodaja koju veliki distributeri i organizirani distribucijski centri ostvare samo nedjeljom, u kratkim razdobljima u kojima im je dopušteno prodavati na taj dan, veća je od prodaje koju ostvare tijekom radnog tjedna;
- prodaju koju veliki distributeri i organizirani distribucijski centri ne uspijevaju ostvariti praznikom ne nadoknađuje prodaja koju oni ostvare tijekom tjedna te se stoga potražnja nezadovoljnih kupaca usmjerava na druge trgovačke mreže

(sastavljene od malih i srednjih trgovaca koji su bliži kupcima i do kojih je lako doći čak i praznikom), a koji uglavnom nabavljaju robu samo od domaćih proizvođača;

1. Je li nacionalna odredba kojom se (osim u slučaju određenih proizvoda) zahtijeva da maloprodajne trgovine budu zatvorene nedjeljom i praznikom, ali se ne zabranjuje rad u tim trgovinama na te dane (a trgovinama koje ne ispune taj zahtjev nameću se kazne u vidu prisilnog zatvaranja i oduzimanja odobrenja za rad):
  - (a) mjera čiji je učinak istovrstan ograničenju uvoza u smislu članka 30. Rimskog ugovora i odredaba sekundarnog prava Zajednice donesenih primjenom načela propisanih tim člankom, ili
  - (b) sredstvo proizvoljne diskriminacije ili prikrivenog ograničenja trgovine između država članica, ili
  - (c) nerazmjerna mjera koja je neprikladna za ostvarenje socijalno-etičkog cilja koji se nastoji postići tom odredbom nacionalnog prava, ili
  - (d) povreda članka 52. Ugovora o EEZ-u, koji se odnosi na slobodu poslovnog nastana, i naknadno donesenog zakonodavstva Zajednice primjenom tog načela, ili barem
  - (e) povreda članka 2. stavka 2. Direktive 64/223/EEZ o ostvarivanju slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga s obzirom na djelatnosti vezane uz veleprodaju, ili
  - (f) povreda direktiva 83/189 i 88/182 koje se tiču uklanjanja tehničkih prepreka trgovini između država članica, s obzirom na činjenicu da je zabrana rada trgovina nedjeljom samo naizgled opća zabrana, budući da se u stvarnosti odobrava izuzeće za niz proizvoda koji su, osim u vrlo malom broju neizbježnih slučajeva, isključivo domaće proizvodnje?
2. Ako je odgovor na prvo pitanje u cijelosti ili djelomično potvrđan, je li nacionalna mjera o kojoj je riječ obuhvaćena odstupanjima od članka 30. koja su propisana člankom 36. Rimskog ugovora ili drugim odredbama prava Zajednice?"

8 Rješenjima predsjednika Suda od 10. studenoga 1993., 27. siječnja 1994. i 23. veljače 1994. neki od ovih predmeta spojeni su za potrebe pisanog i usmenog postupka kao i presude. Rješenjem predsjednika petog vijeća Suda od 19. listopada 1995. svi su predmeti spojeni za potrebe pisanog i usmenog postupka kao i presude.

Članak 30. Ugovora

9 Sud je u presudi od 2. lipnja 1994., Punto Casa i PPV (C-69/93 i C-258/93, Zb., str. I-2355.) presudio o pitanjima istog nacionalnog suda koja su u biti jednaka pitanjima postavljenim u ovim predmetima, uz iznimku pitanja 1. točaka (d) do (f) u predmetu C-332/94.

- 10 U toj presudi Sud je primijenio odluku koju je donio u presudi Keck i Mithouard (presuda od 24. studenoga 1993., C-267/91 i C-268/91, Zb., str. I-6097.).
- 11 U navedenoj presudi Keck i Mithouard, koja se ticala nacionalnog zakonodavstva kojim je propisana opća zabrana preprodaje uz gubitak, Sud je presudio da se takvim zakonodavstvom može ograničiti opseg prodaje, te time i opseg prodaje proizvoda iz drugih država članica, u mjeri u kojoj se njime uskraćuje trgovcima jedna od metoda promidžbe prodaje. Sud je potom morao odlučiti je li takva mogućnost dovoljna da se zakonodavstvo o kojem je riječ smatra mjerom s istovrsnim učinkom kao količinsko ograničenje uvoza u smislu članka 30. Ugovora (točka 13.).
- 12 Sud je zaključio da primjena na proizvode iz drugih država članica nacionalnih odredaba koje ograničavaju ili zabranjuju određene načine prodaje ne ometa izravno ili neizravno, stvarno ili potencijalno, trgovinu između država članica u smislu presude Dassonville (presuda od 11. srpnja 1974., C-8/74, Zb., str. 837., t. 5.), ukoliko se te odredbe primjenjuju na sve relevantne trgovce koji obavljaju djelatnost na određenom državnom području i ukoliko na isti način utječu, i pravno i činjenično, na stavljanje na tržište domaćih proizvoda i proizvoda iz drugih država članica (točka 16.).
- 13 Sud je naglasio da ako su ti uvjeti ispunjeni, primjena takvog propisa na prodaju proizvoda iz neke druge države članice koji ispunjavaju pravila koje je propisala dotična država po svojoj naravi ne onemogućava pristup tržištu niti ometa taj pristup više nego što ometa pristup domaćim proizvodima. Takvi propisi stoga ne ulaze u područje primjene članka 30. Ugovora (točka 17.).
- 14 U gore navedenoj presudi Punto Casa i PPV Sud je presudio, kao prvo, da su u slučaju propisa kao što je onaj o kojem je riječ, a koji se tiče okolnosti prodaje potrošačima, ispunjeni uvjeti utvrđeni u presudi Keck i Mithouard (točka 13.). Nadalje je zaključio da se propis o kojem je riječ, bez obzira na podrijetlo proizvoda o kojima se radi, primjenjuje na sve trgovce te na stavljanje na tržište proizvoda iz drugih država članica i ne utječe drukčije nego na stavljanje na tržište domaćih proizvoda (točka 14.).
- 15 U tim okolnostima Sud je presudio da članak 30. Ugovora valja tumačiti na način da se on ne primjenjuje na nacionalni propis o radnom vremenu trgovina koji se primjenjuje na sve trgovce koji obavljaju djelatnost na određenom državnom području i koji na isti način, i pravno i činjenično, utječe na stavljanje na tržište domaćih proizvoda i proizvoda iz drugih država članica.
- 16 Nakon objave gore navedene presude Punto Casa i PPV Sud je upitao nacionalni sud smatra li da je tom presudom dobio potpun odgovor na pitanja postavljena u predmetima C-418/93, C-419/93, C-420/93, C-421/93, C-460/93, C-461/93, C-462/93, C-464/93, C-9/94, C-10/94, C-11/94, C-14/94, C-15/94, C-23/94 i C-24/94, u kojima su postupci prekinuti do donošenja presude Punto Casa i PPV.
- 17 Nacionalni sud u odgovoru je zamolio za nastavak postupaka koji se vode pred Sudom te donošenje presude, tvrdeći u biti da zakonodavstvo o kojem je riječ, zbog posebnosti talijanskog komercijalnog tržišta, dovodi do neizravne diskriminacije uvezene robe.
- 18 Nacionalni sud posebno ističe da se talijansko tržište odlikuje s jedne strane velikim brojem malih trgovaca koji opskrbljuju vrlo ograničen broj klijenata, a s druge strane

velikim trgovačkim centrima smještenim na periferiji ili izvan gradova. S obzirom na ograničeno raspoloživo slobodno vrijeme potrošača radnim danima, oni do tih velikih centara teško dolaze drugim danima osim nedjeljom, a budući da se do njih ne može dovoljno jednostavno i često doći, potražnja se usmjerava prema malim trgovcima koji su bliži potrošačima te stoga i prema domaćim proizvodima, zato što mali trgovci ne nude isti izbor i količinu stranih proizvoda.

- 19 U tim okolnostima nacionalni sud tvrdi da učinci zakonodavstva o kojem je riječ na stavljanje na tržište domaćih proizvoda i proizvoda iz drugih država članica zapravo nisu jednaki.
- 20 Nacionalni sud iznio je iste razloge i postavio slična pitanja u predmetu C-332/94.
- 21 Prema tvrdnji tužitelja nacionalno zakonodavstvo doista proizvodi učinke koje je opisao nacionalni sud, što znači da uvjeti utvrđeni u gore navedenoj presudi Keck i Mithouard nisu ispunjeni.
- 22 Comune di Terlizzi, tuženik u predmetu C-9/94, grčka vlada i Komisija pak zauzimaju stav da gore navedena presuda Punto Casa i PPV daje potpun i ispravan odgovor na pitanje povezano s člankom 30. koje je uputio nacionalni sud.
- 23 U ovim predmetima očitovanja nacionalnog suda o učincima nacionalnog propisa o kojem je riječ u biti su jednaka očitovanjima koja je taj sud iznio u predmetima na osnovi kojih je donesena gore navedena presuda Punto Casa i PPV.
- 24 U tim okolnostima nije očito da je cilj spornog propisa uređivanje trgovine robom između država članica ni da bi taj propis, promatran u cjelini, mogao prouzročiti nejednako postupanje prema domaćim proizvodima u odnosu na uvezene proizvode što se tiče pristupa tržištu. U vezi s tim valja podsjetiti na sljedeće: ako je učinak nacionalnih propisa ograničavanje stavljanja na tržište proizvoda općenito, čime se kao posljedica ograničava i njihov uvoz, to nije dovoljan razlog za zaključak da ti propisi u većoj mjeri ograničavaju pristup tržištu uvezenim proizvodima nego sličnim domaćim proizvodima. Kao što je Sud utvrdio u točki 13. gore navedene presude Keck i Mithouard, činjenica da se nacionalnim zakonodavstvom može ograničiti opseg prodaje općenito, te time i opseg prodaje proizvoda iz drugih država članica, nije dovoljna da bi se to zakonodavstvo smatralo mjerom s istovrsnim učinkom kao količinsko ograničenje.
- 25 Osim toga, Sud je već više puta potvrdio da nacionalni propis kao što je onaj o kojem je ovdje riječ ima cilj koji je opravdan pravom Zajednice i da je nacionalni propis kojim se ograničava radno vrijeme trgovina nedjeljom posljedica određenih odabira povezanih sa specifičnim nacionalnim ili regionalnim socijalno-kulturnim obilježjima. Na državama članicama je da donesu odluke o tome u skladu sa zahtjevima koji proizlaze iz prava Zajednice (vidi presudu od 16. prosinca 1992., B & Q, C-169/91, Zb., str. I-6635., t. 11.).
- 26 Sud je u navedenoj presudi B & Q presudio da članak 30. Ugovora valja tumačiti na način da se zabrana koja se njime propisuje ne primjenjuje na nacionalni propis kojim se trgovcima na malo zabranjuje otvaranje trgovina nedjeljom.
- 27 U ovom postupku nisu se pojavili novi elementi koji bi opravdali drukčiju ocjenu od one koju je Sud donio u gore navedenim presudama Punto Casa i PPV te B & Q.

28 Stoga nacionalnom sudu valja odgovoriti da članak 30. Ugovora treba tumačiti na način da se on ne primjenjuje na nacionalni propis o zatvaranju trgovina koji se primjenjuje na sve trgovce koji obavljaju djelatnost na određenom državnom području i koji na isti način utječe, i pravno i činjenično, na stavljanje na tržište domaćih proizvoda i proizvoda iz drugih država članica.

Članak 52. Ugovora i Direktiva 64/223

29 U predmetu C-332/94 nacionalni sud pita i protivi li se nacionalni propis o radnom vremenu trgovina, kao što je onaj o kojem je riječ u glavnom postupku, članku 52. Ugovora i Direktivi 64/223 o ostvarivanju slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga s obzirom na djelatnosti vezane uz veleprodaju.

30 Što se tiče Direktive 64/223, njezin je cilj ostvarivanje slobode poslovnog nastana u području djelatnosti veleprodaje, koja se jamči člankom 52. Ugovora, s izravnim učinkom po isteku prijelaznog razdoblja (vidi presudu od 12. studenoga 1987., Conradi i dr., C-198/86, Zb., str. 4469., t. 8.).

31 Stoga u ovom predmetu Direktivu 64/223 ne treba ispitivati odvojeno od članka 52.

32 U pogledu članka 52. dovoljno je utvrditi, kao što je gore zaključeno, da se zakonodavstvo o kojem je riječ primjenjuje na sve trgovce koji obavljaju djelatnost na određenom državnom području, da njegova svrha nije uređivanje uvjeta koji se odnose na poslovni nastan poduzeća o kojima je riječ i da su ograničavajući učinci koje bi ono moglo imati na slobodu poslovnog nastana suviše neizvjesni i neizravni da bi se smatralo kako se propisanom obvezom može spriječiti ta sloboda.

33 U skladu s tim, nacionalni propis o radnom vremenu trgovina kao što je onaj o kojem je riječ u glavnom postupku nije protivan ni članku 52. Ugovora ni Direktivi 64/223 .

Direktiva 83/189

34 I na kraju, u predmetu C-332/94 nacionalni sud želi saznati primjenjuje li se Direktiva 83/189 o utvrđivanju postupka obavješćivanja u području tehničkih normi i propisa, kako je izmijenjena Direktivom Vijeća 88/182/EEZ, na nacionalni propis o radnom vremenu trgovina kao što je onaj o kojem je riječ u glavnom postupku.

35 Bez obzira na to je li ta direktiva bila primjenjiva u doba nastanka činjenica u glavnom postupku, ona se ne primjenjuje *ratione materiae* na nacionalni propis o radnom vremenu trgovina kao što je onaj o kojem je riječ u glavnom postupku.

36 U skladu s člankom 8. te direktive, obveza prethodnog obavješćivanja odnosi se na sve nacрте tehničkih propisa.

37 Člankom 1. stavkom 5. „tehnički propis” definira se kao „tehničke specifikacije, uključujući relevantne administrativne propise, čije je poštovanje obvezno, *de jure* ili *de facto*, u slučaju prodaje odnosno uporabe proizvoda u državi članici ili većem dijelu države članice, osim onih koji propisuju lokalna tijela” [neslužbeni prijevod]. U skladu s člankom 1. stavkom 1., „tehnička specifikacija” je „specifikacija sadržana u dokumentu kojim se utvrđuju svojstva koja mora imati određeni proizvod, kao što su razine kakvoće,

radne značajke, sigurnost ili dimenzije, uključujući zahtjeve koji se odnose proizvod u pogledu terminologije, simbola, ispitivanja i metoda ispitivanja, pakiranja, obilježavanja i označavanja..." [neslužbeni prijevod].

- 38 Stoga se obveza obavješćivanja propisana tom direktivom ne primjenjuje na nacionalni propis kojim se ne utvrđuju svojstva koja mora imati određeni proizvod, nego se njime samo uređuje radno vrijeme trgovina.
- 39 U skladu s tim, Direktiva 83/198 ne primjenjuje se na nacionalni propis o radnom vremenu trgovina kao što je onaj o kojem je riječ u glavnom postupku.

Troškovi

- 40 Troškovi koje su proizvele grčka vlada i Komisija Europskih zajednica, koje su podnijele očitovanja Sudu, ne nadoknađuju se. Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD (peto vijeće),

odlučujući o pitanjima koja mu je Pretura Circondariale di Roma, Sezione Distaccata di Castelnuovo di Porto (Okružni prekršajni sud u Rimu, Ispostava Castelnuovo di Porto), postavio rješenjima od 18. srpnja, 28. listopada, 11. studenoga, 2. i 16. prosinca 1993. te 10. listopada 1994. odlučuje:

- 1. Članak 30. Ugovora o EZ-u valja tumačiti na način da se on ne primjenjuje na nacionalni propis o radnom vremenu trgovina koji se primjenjuje na sve trgovce koji obavljaju djelatnost na određenom državnom području i koji na isti način, i pravno i činjenično, utječe na stavljanje na tržište domaćih proizvoda i proizvoda iz drugih država članica.**
- 2. Članku 52. Ugovora o EZ-u i Direktiva Vijeća 64/223/EEZ od 25. veljače 1964. o ostvarivanju slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga s obzirom na djelatnosti vezane uz veleprodaju nije protivan nacionalni propis o radnom vremenu trgovina kao što je onaj o kojem je riječ u glavnom postupku.**
- 3. Direktiva Vijeća 83/189/EEZ od 28. ožujka 1983. o utvrđivanju postupka obavješćivanja u području tehničkih normi i propisa ne primjenjuje se na nacionalni propis o radnom vremenu trgovina kao što je onaj o kojem je riječ u glavnom postupku.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourg 20. lipnja 1996.

[Potpisi]

---

* Jezik postupka: talijanski